

USTAWA

z dnia 15 lutego 1992 r.

o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania.

Rozdział 1

Podmiot i przedmiot opodatkowania

Art. 1. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób prawnych, zwanych dalej „podatnikami”.

2. Przepisy ustawy mają również zastosowanie do jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek nie mających osobowości prawnej.

Art. 2. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 2) przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,

- 3) przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.

3. Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro”, fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie

drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

5. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określi, które z wymienionych w ust. 3 rodzajów upraw i hodowli, ze względu na ich rozmiary, nie stanowią działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 3. 1. Podatnicy, jeżeli mają siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia.

2. Podatnicy, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4. Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy, uważa się również znajdującą się poza morzem terytorialnym wyłączną strefę ekonomiczną, w której Rzeczpospolita Polska na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 5. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania rzeczy i praw majątkowych opodatkowuje się osobno u każdego wspólnika w stosunku do jego udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe.

Art. 6. 1. Zwalnia się od podatku:

- 1) Skarb Państwa,
- 2) Narodowy Bank Polski,
- 3) jednostki budżetowe,
- 4) fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw, chyba że przepisy tych ustaw stanowią inaczej,
- 5) przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze utworzone przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy, chyba że porozumienia te lub umowy stanowią inaczej.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, z wyjątkiem gospodarstw pomocniczych tworzonych przy szkołach, zespołach ekonomiczno-administracyjnych szkół, ochotniczych hufcach pracy, jednostkach wojskowych, jednostkach więziennictwa, zakładach dla nieletnich, internatach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach opieki zdrowotnej, zakładach pomocy społecznej i parkach narodowych, jeżeli środki z tego zwolnienia zostaną przekazane na:

- 1) dochody środków specjalnych funkcjonujących w tych jednostkach budżetowych, a celem działalności tych środków specjalnych jest finansowanie poprawy warunków lub wyżywienia w wymienionych jednostkach,
- 2) zwiększenie środków obrotowych gospodarstw pomocniczych,
- 3) rachunek finansowania inwestycji z przeznaczeniem na inwestycje gospodarstwa pomocniczego.

Art. 7. 1. Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest dochód bez względu na rodzaj źródeł przychodów, z jakich dochód ten został osiągnięty; w wypadkach, o których mowa w art. 21 i 22, przedmiotem opodatkowania jest przychód.

2. Dochodem jest, z zastrzeżeniem art. 10 i 11, nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym; jeżeli koszty uzyskania przychodów przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą.

3. Przy ustalaniu dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania nie uwzględnia się:

- 1) przychodów ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo są wolne od podatku,
- 2) przychodów wymienionych w art. 21 i 22,
- 3) kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w pkt 1 i 2.

4. Stratę, o której mowa w ust. 2, pokrywa się w równych częściach z dochodu uzyskanego w następnych trzech latach podatkowych. Przy ustalaniu straty nie uwzględnia się przychodów i kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w ust. 3.

Art. 8. 1. Rokiem podatkowym jest okres kolejnych pełnych dwunastu miesięcy.

2. O ile podatnik nie postanowi inaczej i nie zawiadomi o tym właściwego urzędu skarbowego, rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

3. W razie zmiany roku podatkowego, za pierwszy po zmianie rok podatkowy uważa się okres od pierwszego miesiąca następującego po zakończeniu poprzedniego roku podatkowego do końca roku podatkowego nowo przyjętego.

4. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, należy dokonać najpóźniej w terminie 30 dni, licząc od dnia zakończenia ostatniego roku podatkowego.

5. Osoby prawne i jednostki organizacyjne, które nie były dotychczas podatnikami w rozumieniu ustawy, dokonują zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, w terminie do dnia 20 grudnia.

Art. 9. 1. Podatnicy są zobowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający ustalenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i należnego podatku.

2. Jeżeli ustalenie dochodu (straty) w sposób określony w ust. 1 nie jest możliwe, dochód (stratę) ustala się w drodze oszacowania.

3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić obowiązek dokonywania spisu z natury niektórych towarów w przypadku zmiany ich ceny.

Art. 10. Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych jest dochód faktycznie uzyskany z tego udziału oraz dochód przeznaczony na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego.

Art. 11. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika ustala się bez uwzględnienia ob-

ciężer szczególnych, wynikających z powyższego związku. Jeżeli ustalenie tego dochodu na podstawie ksiąg rachunkowych nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik wykorzystuje swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenie dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od ogólnie stosowanych norm w czasie i miejscu wykonywania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulg bądź innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.

Rozdział 2

Przychody

Art. 12. 1. Przychodami, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 13 i 14, są otrzymane pieniądze, wartości pieniężne, w tym również różnice kursowe, wartość przychodów w naturze, a także wartość otrzymanych nieodpłatnych świadczeń.

2. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia uzyskania przychodu, ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i mających zastosowanie przy kupnie.

3. Za przychody związane z działalnością gospodarczą i z działami specjalnymi produkcji rolnej, osiągnięte w roku podatkowym, uważa się także należne przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. Jeżeli przychody wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich uzyskania i dniem faktycznego otrzymania występują różne kursy walut, przychody te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodów, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał uzyskujący przychód, oraz z zastosowania kursu kupna ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia uzyskania przychodu.

4. Do przychodów nie zalicza się:

- 1) pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, a także zaciągniętych pożyczek (kredytów),
- 2) kwot naliczonych, lecz nie otrzymanych odsetek od należności, w tym również od udzielonych pożyczek (kredytów),
- 3) otrzymanych kwot z tytułu zwrotu udziałów lub wkładów w spółdzielni, umorzenia udziałów w spółce lub akcji, wykupu przez emitenta papierów wartościowych oraz z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych — w części stanowiącej koszt ich nabycia,
- 4) przychodów otrzymanych na utworzenie lub powiększenie kapitału zakładowego (akcyjnego), funduszu udziałowego albo funduszu o podobnym charakterze, a w towarzystwach funduszy powierniczych — wartości aktywów tych funduszy.

5. Wartość przychodów w naturze oblicza się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w dniu osiągnięcia przychodu w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

6. Wartość nieodpłatnych świadczeń ustala się:

- 1) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej dokonującego świadczenia — według cen stosowanych wobec innych odbiorców,
- 2) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione — według cen zakupu,
- 3) jeżeli przedmiotem świadczeń jest udostępnienie lokalu — w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu.

Art. 13. 1. Za przychód z nieruchomości udostępnionych nieodpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom prawnym i fizycznym oraz jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej uważa się równowartość czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości, ustaloną na podstawie przeciętnej wysokości czynszów stosowanych w danej miejscowości przy najmie lub dzierżawie nieruchomości tego samego rodzaju.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy udostępnieniu:

- 1) lokali mieszkalnych osobom pozostającym z podatnikiem w stosunku pracy, dla których stanowi ono nieodpłatne świadczenie w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 2) nieruchomości lub jej części do użytku na cele działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego.

Art. 14. 1. Przychodem ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży. Jeżeli jednak cena bez uzasadnionej przyczyny znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten ustala urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.

2. Wartość rynkową nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia zawarcia umowy sprzedaży.

3. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie strony umowy do zmiany tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wartości lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od wartości wyrażonej w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

Rozdział 3

Koszty uzyskania przychodów

Art. 15. 1. Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów oraz koszty funkcjonowania osoby prawnej, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia poniesienia

kosztu, ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski, mających zastosowanie przy sprzedaży walut. Jeżeli koszty wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich zarachowania i dniem zapłaty występują różne kursy walut, koszty te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu sprzedaży walut z dnia zapłaty, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał ponoszący koszt, oraz z zastosowania kursu sprzedaży ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zarachowania kosztów.

2. Kosztami uzyskania przychodów są również:

- 1) odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne), a także wartość netto zlikwidowanych na skutek zużycia lub zniszczenia nie w pełni umorzonych środków trwałych,
- 2) straty częściowe lub całkowite w środkach trwałych i środkach obrotowych, spowodowane zdarzeniami losowymi; straty są potrącalne w wysokości nie pokrytej odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń i odpisami amortyzacyjnymi,
- 3) wydatki na prace badawczo-rozwojowe i doświadczalne, w tym również zakończone wynikiem negatywnym,
- 4) wydatki na normalizację oraz na opracowanie i ocenę projektów wynalazczych,
- 5) wynagrodzenia wypłacane twórcom projektów wynalazczych, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami,
- 6) faktycznie zapłacone odsetki od zobowiązań, w tym również pożyczek (kredytów), oraz trwale ciężary pozostające w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem określonych w art. 16 pkt 10, 11 i 13 oraz odsetek, które stosownie do art. 18 ust. 4 podlegają odliczeniu od dochodu,
- 7) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe, z wyjątkiem wymienionych w art. 16 pkt 7,
- 8) wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają one z układu zbiorowego pracy lub innych aktów prawnych,
- 9) odpisy na fundusz socjalny i mieszkaniowy, dokonywane na zasadach i do wysokości określonej w odrębnych przepisach o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym,
- 10) należności odpisane jako nieściągalne oraz rezerwy tworzone na pokrycie należności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, a także inne rezerwy, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów wynika z odrębnych przepisów, z wyjątkiem rezerw tworzonych na pokrycie należności z tytułu odsetek,
- 11) wydatki na reklamę w środkach masowego przekazu lub prowadzoną publicznie w inny sposób,
- 12) koszty reprezentacji i reklamy prowadzonej w inny sposób niż określony w pkt 11 — do wysokości 0,25% przychodu,
- 13) odpisy na fundusz rekultywacji — do kwoty określonej przez podatnika na dany rok w planie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, pomniejszonej o kwotę pozostałości środków tego funduszu według stanu na początek roku podatkowego,
- 14) wydatki na rzecz pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych na potrzeby podatnika:
 - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamieszekowej) — do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

b) w jazdach lokalnych — do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu

— określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,

15) inne wydatki, jeżeli obowiązek ich ponoszenia w ciężar kosztów przewidują odrębne ustawy.

3. W celu ustalenia wartości zużytych do przetwórstwa rolnego i spożywczego lub w działach specjalnych produkcji rolnej surowców i materiałów pochodzących z własnej produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz własnej gospodarki leśnej stosuje się odpowiednio przepis art. 12 ust. 5.

4. Koszty uzyskania przychodów są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego, chyba że ich zarachowanie nie było możliwe; w tym przypadku są one potrącalne w roku, w którym zostały poniesione.

5. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa, jakie składniki majątkowe uznaje się za środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zasady i stawki ich amortyzacji, a także tryb i terminy aktualizacji wyceny środków trwałych. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wskaźniki przeliczeniowe i określa sposób ich stosowania w aktualizacji wyceny wartości środków trwałych.

Art. 16. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na nabycie gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie innych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli środki te i wartości podlegają odpisom amortyzacyjnym; wydatki takie po ich zaktualizowaniu stosownie do przepisów wydanych na podstawie art. 15 ust. 5, pomniejszone o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych, oraz wydatki na nabycie gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów są jednak kosztem uzyskania przychodów przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia,
- 2) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów lub wkładów w spółdzielni, udziałów w spółce albo akcji i innych papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych,
- 3) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze, chyba że obowiązek lub możliwość tworzenia przez podatnika takich funduszy w ciężar kosztów albo dokonywania na nie wpłat przewidują odrębne ustawy,
- 4) wydatków na spłatę zobowiązań, w tym pożyczek (kredytów), wydatków na umorzenie lub zwrot kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodów oraz wydatków związanych z umorzeniem jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych,
- 5) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 6) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,

- 7) podatku dochodowego, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów, podatku od wzrostu wynagrodzeń, dywidendy w rozumieniu ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz kwoty określonej w odrębnej ustawie oprocentowania kapitału w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa,
- 8) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,
- 9) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,
- 10) grzywn i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym i administracyjnym oraz odsetek od tych grzywn i kar,
- 11) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
 - a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
 - b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 12) należności odpisanych jako przedawnione,
- 13) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,
- 14) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług,
- 15) wydatków na wykup obligacji, pomniejszonych o kwotę dyskonta,
- 16) wydatków związanych z nieruchomością, w przypadku określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2,
- 17) kwot, o które zgodnie z prawem górniczym została podwyższona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
- 18) kwot dodatkowych, które zgodnie z przepisami o cenach podlegają wpłaceniu do budżetu państwa,
- 19) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezabudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, przewidzianym w odrębnych przepisach o gospodarce gruntami,
- 4) dochody podatników — z wyłączeniem przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni oraz spółek — których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego — w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na te cele,
- 5) dochody spółek, których udziałowcami (akcjonariuszami) są wyłącznie organizacje działające na podstawie ustawy — Prawo o stowarzyszeniach, a których celem statutowym jest działalność wymieniona w pkt 4 — w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na te cele oraz przekazanej na rzecz tych organizacji,
- 6) dochody związków zawodowych, organizacji pracodawców i partii politycznych, działających na podstawie odrębnych ustaw — w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na cele statutowe,
- 7) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty — w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym,
- 8) dochody spółek wodnych i ich związków, wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na utrzymanie, eksploatację i budowę urządzeń melioracyjnych,
- 9) dochody z tytułu udziału w spółce będącej osobą prawną, mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydatkowane w roku podatkowym na nabycie udziałów lub akcji od Skarbu Państwa albo zakup obligacji emitowanych przez uprawnione polskie podmioty, pod warunkiem niezbywania tych udziałów, akcji i obligacji do końca 1993 r.,
- 10) dochody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 11) dochody z tytułu odszkodowania wypłaconego stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
- 12) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw,
- 13) dochody ze składek członkowskich członków organizacji politycznych, społecznych i zawodowych,
- 14) dochody z tytułu podmiotowych dotacji uzyskiwanych z:
 - a) budżetu państwa i budżetów samorządowych,
 - b) państwowych i samorządowych funduszy celowych,
- 15) dochody z działalności pozarolniczej i z działów specjalnych produkcji rolnej przeznaczone na wynagrodzenia za pracę członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną, a także ich domowników — jeżeli wynagrodzenia te są związane z wymienioną działalnością.

Rozdział 4

Zwolnienia przedmiotowe

Art. 17. 1. Wolne od podatku są:

- 1) dochody z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy dochodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- 2) dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- 3) dochody osiągnięte poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podatników określonych w art. 3 ust. 1, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu ust. 1 pkt 7.

Rozdział 5

Podstawa opodatkowania i wysokość podatku

Art. 18. 1. Podstawę opodatkowania, z zastrzeżeniem art. 21 i 22, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 7, po odliczeniu:

- 1) kwot darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultu religijnego, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynne, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic w rozumieniu przepisów o Państwowej Straży Pożarnej oraz ich wyposażenie i utrzymywanie — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3, lub bez ograniczenia, jeżeli wynika to z odrębnych ustaw; odliczeniu nie podlegają darowizny na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które realizują wymienione cele w wykonywaniu działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych, dla których darowizny te stanowiłyby ich osobisty przychód,
- 2) kwot, o które zgodnie z prawem górniczym została obniżona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
- 3) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa,
- 4) wydatków na budowę własnego budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku.

2. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 4 w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej, wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego do celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia, w granicach określonych w ust. 2.

4. Jeżeli podatnik otrzymał kredyt bankowy lub pożyczkę na cele określone w ust. 1 pkt 4, kwoty wydatkowane na ten cel zmniejsza się o kwotę kredytu lub pożyczki, natomiast odliczeniu podlegają spłaty tego kredytu lub pożyczki, wraz z odsetkami, w latach, w których są dokonywane.

5. Jeżeli podatnik korzystał, na podstawie ust. 1 pkt 4, z odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem, w wypadku sprzedaży tego budynku, jego części lub lokali, kwota ulgi w podatku dochodowym uzyskanej w związku z zastosowaniem ust. 1 pkt 4, w części przypadającej na sprzedaną powierzchnię użytkową, podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia sprzedaży.

6. Kwotę stanowiącą iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m², o którym mowa w ust. 2, ogłasza Minister Finansów w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy.

7. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić, że od dochodu podlegają odliczeniu również wydatki na inwestycje, jeżeli służą one działalności gospodarczej oraz ochronie środowiska, a także wydatki na racjonalizację użytkowania nośników energii, a w szczególności na zakup i instalację liczników energii cieplnej i wody, oraz zasady i warunki ich odliczania od dochodu.

Art. 19. Podatek, z zastrzeżeniem art. 21 i 22, wynosi 40% podstawy opodatkowania.

Art. 20. Jeżeli podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1, osiągają również dochody poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu, a nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 3 i umowa o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu zawarta z tym państwem inaczej nie stanowi, dochody te łączy się z dochodami osiąganymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym wypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi zapłaconemu w obcym państwie. Kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

Art. 21. Podatek dochodowy z tytułu uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2, przychodów z praw autorskich, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego, za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), ustala się w wysokości 20% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym siedzibą podatnika stanowi inaczej.

Art. 22. Podatek dochodowy od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustala się w wysokości 20% uzyskanego przychodu.

Art. 23. 1. Kwotę podatku uiszczanego od otrzymanych dywidend i innych przychodów z tytułu udziałów w zyskach osób prawnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odlicza się od kwoty podatku obliczonego zgodnie z art. 19.

2. W razie braku możliwości odliczenia, o którym mowa w ust. 1, kwotę podatku, zgodnie z zasadami określonymi w tym przepisie, odlicza się w następnych latach podatkowych.

Art. 24. 1. Jeżeli nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4—9, podatnicy, z zastrzeżeniem ust. 2, są obowiązani bez wezwania złożyć urzędowi skarbowemu deklarację według ustalonego wzoru i wpłacić należny podatek w terminie do 20 dnia pierwszego miesiąca następującego po roku podatkowym, w którym upłynął termin wydatkowania dochodu na cele określone w tych przepisach, wraz z odsetkami naliczonymi od dnia zadeklarowania zamiaru wydatkowania dochodu na te cele

w wysokości połowy odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do podatku, o którym mowa w art. 22, z wyjątkiem podatku od dochodów z tytułu udziału w spółce będącej osobą prawną mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie zostały wydatkowane w roku podatkowym na cele wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 9.

Rozdział 6

Pobór podatku

Art. 25. 1. Podatnicy, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz art. 21 i 22, są obowiązani bez wezwania składać deklarację, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu (straty) osiągniętego od początku roku podatkowego i wpłacać na rachunek urzędu skarbowego właściwego według siedziby podatnika zaliczki miesięczne w wysokości różnicy między podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku podatkowego a sumą zaliczek należnych za poprzednie miesiące.

2. Zaliczki miesięczne, o których mowa w ust. 1, za okres od pierwszego do przedostatniego miesiąca roku podatkowego uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczka za ostatni miesiąc jest uiszczana w wysokości zaliczki za miesiąc poprzedni do 20 dnia ostatniego miesiąca roku podatkowego; ostateczne rozliczenie podatku za rok podatkowy następuje w terminie ustalonym do złożenia zeznania o wysokości dochodu osiągniętego za ten rok.

3. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i do podatników, których dochody w całości są wolne od podatku, z wyjątkiem podatników, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4—8 i 10.

Art. 26. 1. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz będące podmiotami gospodarczymi osoby fizyczne, które dokonują wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 i 22, są obowiązane, jako płatnicy, pobierać, z zastrzeżeniem ust. 2, w dniu dokonania wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy od tych wypłat, chyba że podatnik złoży płatnikowi oświadczenie, że dochód z tytułu udziału w spółce wydatkuje na cele określone w art. 17 ust. 1 pkt 9, a podatnicy, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4—8, że dochody z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych — na cele wymienione w tych przepisach.

2. W razie przeznaczenia dochodu na podwyższenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, płatnicy, o których mowa w ust. 1, pobierają podatek w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego.

3. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, przekazują kwoty podatku w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zgodnie z ust. 1 i 2 pobrano podatek, na rachunek urzędu skarbowego właściwego według siedziby podatnika, a w przypadku podatników wymienionych w art. 3 ust. 2 — na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych. W terminie przekazania kwoty pobranego podatku płatnicy są obowiązani przesłać urzędowi skarbowemu deklarację, a podatnikowi — informację o pobranym podatku, sporządzone według ustalonych wzorów.

Art. 27. 1. Podatnicy są obowiązani składać urzędem skarbowym zeznania, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu (straty) osiągniętego w roku podatkowym, wstępnie — do końca drugiego miesiąca roku następnego i w tym terminie wpłacić podatek należny albo różnicę między podatkiem należnym od dochodu wykazanego w zeznaniu a sumą należnych zaliczek za okres od początku roku. Zeznanie o ostatecznej wysokości dochodu podatnicy są obowiązani złożyć w terminie 10 dni od daty zweryfikowania (zatwierdzenia) rocznego sprawozdania finansowego, nie później jednak niż przed upływem sześciu miesięcy następnego roku podatkowego. Podatek wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok podatkowy, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi podatek w innej wysokości.

2. Podatnicy obowiązani do sporządzania bilansu i rachunku wyników dołączają do zeznania zatwierdzony roczny bilans i rachunek wyników wraz z opinią i raportem podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, a spółki — do zeznania o ostatecznej wysokości dochodu także odpis uchwały walnego zgromadzenia (zgromadzenia wspólników) zatwierdzającej bilans roczny oraz rachunek wyników.

Art. 28. 1. Podatnicy posiadający zakłady (oddziały) sporządzające bilans i rachunek wyników załączają do deklaracji (zeznania o wysokości dochodu) informację o wysokości należnych gminom udziałów w podatku dochodowym, o których mowa w odrębnych przepisach.

2. W celu obliczenia udziałów gmin podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani ustalić, zgodnie z ustawą, podatek, jaki przypadałby od ich zakładów (oddziałów).

3. Jeżeli część zakładów (oddziałów) podatnika, wymienionych w ust. 1, zamknie rok (okres) podatkowy stratą, podatek od pozostałych zakładów (oddziałów) podlega korekcie o współczynnik stanowiący iloraz podatku należnego od podatnika i sumy podatku obliczonego zgodnie z ust. 2.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 29. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 191, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30 i Nr 35, poz. 155) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) przychody, o których mowa w art. 12, w art. 13 pkt 2—8 i art. 57 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350 i Nr 100, poz. 442),”;

2) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Urzędy celne są obowiązane obliczać należny podatek obrotowy od towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy i przekazywać pobrany podatek za okresy 5-dniowe na rachunek urzędu skarbowego właściwego ze względu na siedzibę urzędu celnego w terminie 3 dni po upływie każdego okresu.”

Art. 30. W ustawie z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 41, poz. 325, z 1989 r. Nr 4, poz. 23, Nr 33, poz. 176, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 110, poz. 475) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w pkt 2 skreśla się wyrazy „będących jednostkami gospodarki uspołecznionej”;
- 2) w art. 47 po wyrazie „jawnej” dodaje się po przecinku wyrazy „komandytowej, nie będący komandytariuszem.”

Art. 31. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30 i Nr 80, poz. 350) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 24 w ust. 1 skreśla się wyrazy „z wyjątkiem ulg dla spółdzielni inwalidów”;
- 2) w art. 26 skreśla się pkt 5, 8 i 9;
- 3) w art. 27a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Urzędy celne są obowiązane obliczać należny podatek obrotowy od towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy i przekazywać pobrany podatek za okresy 5-dniowe na rachunek urzędu skarbowego, właściwego ze względu na siedzibę urzędu celnego, w terminie 3 dni po upływie każdego okresu.”;
- 4) skreśla się art. 55;
- 5) w art. 57 w ust. 1 wyrazy „1991 r.” zastępuje się wyrazami „1992 r.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 80, poz. 350 i Nr 114, poz. 494) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy »oraz dochody z niektórych rodzajów upraw i produkcji zwierzęcej, zwanych dalej „działami specjalnymi produkcji rolnej”«;
 - b) skreśla się ust. 4 i 5;
- 2) w art. 3:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „od gruntów”;
 - b) skreśla się ust. 2;
 - c) w ust. 3 wyrazy „z tytułów określonych w ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w ust. 1.”;
 - d) w ust. 4 skreśla się wyrazy „lub dział specjalny produkcji rolnej”;
 - e) skreśla się ust. 5;
 - f) w ust. 6 po wyrazach „Skarbu Państwa” dodaje się wyrazy „lub gminy” i skreśla się wyrazy „od gruntów”;
 - g) w ust. 7 skreśla się wyrazy „lub grunty, na których jest prowadzony dział specjalny produkcji rolnej.”;
- 3) w art. 3a w pkt 2 wyrazy „rad narodowych” zastępuje się wyrazem „gmin”;
- 4) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie: „Zasady ustalania podatku”;
- 5) w art. 4:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „od gruntów”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przeliczeniu na hektary przeliczeniowe podlegają grunty pod zabudowaniami, w tym również pod obiektami służącymi do prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym.”;

- c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Sady przelicza się na hektary przeliczeniowe według przeliczników określonych w ust. 5 dla gruntów ornych, z tym że do sadów klasy III i IV stosuje się odpowiednio przeliczniki dla klasy IIIa i IVa.”;

- 6) w art. 5:
 - a) w ust. 2 wyrazy „Wojewódzka rada narodowa na wniosek terenowego organu administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „Wojewoda na wniosek rady gminy”;
 - b) w ust. 3 wyrazy „Rada narodowa stopnia podstawowego na wniosek terenowego organu administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego” zastępuje się wyrazami „Rada gminy”;
- 7) w art. 6:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „od gruntów”;
 - b) w ust. 2 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 8) w art. 6a skreśla się wyrazy „od gruntów”, po wyrazie „właściwej” dodaje wyraz „gminy” oraz skreśla wyrazy „rady narodowej stopnia podstawowego”;
- 9) dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. Rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od innych osób i jednostek niż wymienione w art. 6a w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.”;
- 10) skreśla się rozdział 3;
- 11) w art. 12 w ust. 1 i 3 skreśla się wyrazy „od gruntów”;
- 12) w art. 13 w ust. 2 po wyrazach „Ulga inwestycyjna” dodaje się wyrazy „przynawana jest po zakończeniu inwestycji i”;
- 13) w art. 13a w ust. 1 i w ust. 2 skreśla się wyrazy „od gruntów”;
- 14) w art. 13b w ust. 1 wyrazy „IVa, IV, IVb i IV” zastępuje się wyrazami „IVa, IV i IVb”.

Art. 33. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23 i Nr 74, poz. 443) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 w pkt 5 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) umowy sprzedaży zawierane w wykonywaniu działalności gospodarczej (wytwórczej, budowlanej, handlowej i usługowej).”;
- 2) w art. 4:
 - a) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazie „cywilnoprawnych” kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 3.”;
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli jedną ze stron czynności cywilnoprawnej jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej zwolniona od opłaty skarbowej, obowiązek uiszczenia opłaty ciąży solidarnie wyłącznie na pozostałych stronach tej czynności.”;
- 3) w art. 9:
 - a) w pkt 1 kwoty „5 000 zł” i „500 zł” zastępuje się odpowiednio kwotami „15 000 zł” i „1 500 zł”;
 - b) w pkt 2 kwotę „200 000 zł” zastępuje się kwotą „600 000 zł”.

- c) w pkt 3 kwoty „100 000 zł” i „3 000 zł” zastępuje się odpowiednio kwotami: „300 000 zł” i „9 000 zł”;
- d) w pkt 4 kwoty „10 000 000 zł” i „2 000 zł” zastępuje się odpowiednio kwotami „30 000 000 zł” i „6 000 zł”;
- e) w pkt 5 kwotę „100 000 zł” zastępuje się kwotą „300 000 zł”;
- 4) w art. 10 w ust. 1:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) przy umowie zamiany:
- a) lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego na taki lokal lub prawo do lokalu — różnica wartości rynkowej zamienianych lokali lub praw do lokali,
- b) w pozostałych wypadkach — wartość rynkowa rzeczy lub prawa majątkowego, od którego przypada wyższa opłata.”;
- b) pkt 14 otrzymuje brzmienie:
- „14) od biletu lub innego dokumentu uprawniającego do przewozu (przelotu) osób, wystawionego przez przewoźnika mającego w Polsce siedzibę lub działającego przez swoje przedstawicielstwo (pełnomocnika, agenta) — kwota należności za przewóz i za inne świadczenia, do których przewoźnik się zobowiązał.”;
- Art. 34.** W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 i Nr 101, poz. 444) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 5 w ust. 1 w pkt 5 w lit. a) po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „innej niż rolnicza lub leśna”;
- 2) w art. 7 w ust. 1 w pkt 6 na końcu dodaje się wyrazy „oraz grunty pod wodami płynącymi i kanałami żeglownymi.”;
- 3) w art. 10 w ust. 1:
- a) w pkt 1 kwotę „40 000 zł” zastępuje się kwotą „70 000 zł”;
- b) w pkt 2 kwotę „150 000 zł” zastępuje się kwotą „500 000 zł”;
- c) w pkt 3 kwotę „500 000 zł” zastępuje się kwotą „3 000 000 zł”;
- d) w pkt 4 kwotę „900 000 zł” zastępuje się kwotą „3 500 000 zł”.
- Art. 35.** W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350 i Nr 100, poz. 442) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 2 w ust. 1 dotychczasowe pkt 2 i 3 oznaczają się jako pkt 3 i 4 i dodaje się nowy pkt 2 w brzmieniu:
- „2) przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach.”;
- 2) w art. 11 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Jeżeli przychody wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich uzyskania i dniem faktycznego otrzymania występują różne kursy walut, przychody te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodów, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał uzyskujący przychód, oraz z zastosowania kursu kupna ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia uzyskania przychodu.”;
- 3) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Do przychodów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się:
- 1) pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych,
- 2) kwot naliczonych, lecz nie otrzymanych odsetek od należności.”;
- 4) w art. 16 w ust. 2 po wyrazach „naukowo-technicznej” dodaje się wyraz „oświatowej”;
- 5) w art. 21 w ust. 1:
- a) w pkt 10 skreśla się przecinek na końcu i dodaje wyrazy „lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór,”
- b) pkt 15 otrzymuje brzmienie:
- „15) świadczenia otrzymywane z tytułu odbywania niezawodowej służby wojskowej lub jej form zastępczych i równorzędnych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej.”;
- c) w pkt 32 w lit. a) po wyrazie „spółdzielczego” skreśla się wyraz „oraz”;
- d) w pkt 34 dodaje się wyrazy „pod warunkiem niezbywania tych udziałów, akcji i obligacji do końca 1993 r.”;
- e) pkt 36 otrzymuje brzmienie:
- „36) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym.”;
- 6) w art. 22:
- a) w ust. 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
- „Jeżeli koszty wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich zarachowania i dniem zapłaty występują różne kursy walut, koszty te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu sprzedaży walut z dnia zapłaty, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał ponoszący koszt, oraz z zastosowania kursu sprzedaży ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zarachowania kosztów.”;
- b) w ust. 2 wyrazy „3%” oraz „rocznie” zastępuje się odpowiednio wyrazami „0,25%” oraz „miesięcznie”;
- c) w ust. 3:
- pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) faktycznie zapłacone odsetki od zobowiązań, w tym również pożyczek (kredytów), oraz trwałe ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem określonych w art. 23 pkt 10, 11 i 13, oraz odsetki, które stosownie do art. 26 ust. 10 podlegają odliczeniu od dochodu,”
- w pkt 10 na końcu dodaje się wyrazy „z wyjątkiem rezerw tworzonych na pokrycie należności z tytułu odsetek”;
- 7) w art. 23:
- a) w pkt 4 po wyrazie „pożyczek” dodaje się wyraz „(kredytów)”;
- b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:
- „13) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,”
- c) w pkt 14 po wyrazie „umownych” dodaje się wyrazy „i odszkodowań”;

- d) po pkt 15 kropkę skreśla się i dodaje pkt 16—18 w brzmieniu:
- „16) kwot, o które zgodnie z prawem górniczym została podwyższona opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
 - 17) kwot dodatkowych, które zgodnie z przepisami o cenach podlegają wpłaceniu do budżetu państwa,
 - 18) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezabudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, przewidzianym w odrębnych przepisach o gospodarce gruntami.”;
- 8) w art. 24 w ust. 2 w zdaniu drugim wyraz „powiększoną” zastępuje się wyrazem „powiększona”;
- 9) w art. 26:
- a) w ust. 1:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultu religijnego, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynne, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic w rozumieniu przepisów o Państwowej Straży Pożarnej oraz ich wyposażenie i utrzymywanie — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu lub bez ograniczenia, jeżeli wynika to z odrębnych ustaw; odliczeniu nie podlegają darowizny na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które realizują wymienione cele w wykonywaniu działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych, dla których darowizny te stanowiłyby ich osobisty przychód,”
 - po pkt 8 kropkę skreśla się i dodaje pkt 9 w brzmieniu:
 - „9) o które zgodnie z prawem górniczym, została obniżona opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin.”;
 - b) w ust. 13 po wyrazie „gospodarczej” dodaje się wyrazy „oraz ochronie środowiska”;
- 10) w art. 27:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Jeżeli u podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, po odliczeniu podatku według skali określonej w ust. 1, pozostaje kwota przychodu niższa niż 12.000.000 zł w stosunku rocznym, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę.”;
 - b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
 - „2a. Przepisy ust. 2 stosuje się, jeżeli prawo do określonych w nim świadczeń i obowiązek podatkowy istniały w dniu 1 stycznia 1992 r. lub powstały poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.”;
- 11) w art. 28 w ust. 2 kropkę na końcu skreśla się i dodaje wyrazy „na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika, chyba że podatnik w tym samym terminie złoży oświadczenie, że dochód uzyskany ze sprzedaży wyda na cele określone w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a).”;
- 12) w art. 30:
- a) w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
 - „3) z nie ujawnionych źródeł przychodów,”
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Podatek od dochodów, o których mowa w ust. 1:
 - 1) w pkt 1 i 2 ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% uzyskanego przychodu,
 - 2) w pkt 3 ustala się w wysokości 75% dochodu.”;
- 13) w art. 31 w ust. 2 skreśla się wyrazy „dochody określone w art. 13 pkt 7 i 8 oraz”;
- 14) w art. 32:
- a) w ust. 2 po wyrazach „w art. 22 ust. 2” dodaje się zdanie: „W przypadku gdy pracownik osiąga te przychody równocześnie w kilku zakładach pracy, koszty uzyskania odlicza się tylko od przychodów uzyskanych od jednego zakładu pracy wskazanego w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 3.”;
 - b) w ust. 3 w pkt 5 po wyrazie „właściwy” dodaje się wyrazy „do odliczenia kosztów uzyskania oraz”;
- 15) w art. 33 w ust. 1 skreśla się wyrazy „innych dochodów określonych w art. 13 pkt 7 i 8 oraz”;
- 16) art. 36 otrzymuje brzmienie:
 - „Art. 36. W stosunku do podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, przy ustalaniu zaliczki oraz dokonywaniu obliczenia rocznego stosuje się odpowiednio przepis art. 27 ust. 2, z tym że zaliczkę ustala się w wysokości nadwyżki ponad 1/12 kwoty określonej w tym przepisie.”;
- 17) w art. 37 w ust. 1 wyrazy „art. 31, 33 lub 34” zastępuje się wyrazami „art. 31, 33, 34 lub 35”;
- 18) w art. 38:
- a) w ust. 1 po wyrazach „w art. 31 ust. 1” dodaje się wyrazy „art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1”;
 - b) w ust. 3:
 - po drugim zdaniu dodaje się nowe zdanie w brzmieniu:
 - „Pobraną różnicę płatnicy wpłacają na rachunek urzędu skarbowego łącznie z zaliczkami za te miesiące.”;
 - w ostatnim zdaniu wyrazy „zakład pracy” zastępuje się wyrazem „płatnik”;
- 19) w art. 39 w ust. 4 wyrazy „ust. 1 oraz art. 36” zastępuje się wyrazami „art. 36, 37 ust. 1 i art. 38 ust. 1, 3 i 4”;
- 20) w art. 41:
- a) w ust. 1 po wyrazie „pobierać” dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 1a”;
 - b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
 - „1a. W razie przeznaczenia dochodu na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, płatnik, o którym mowa w ust. 1, pobiera zryczałtowany podatek dochodowy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego.”;
 - c) w ust. 4 po wyrazie „policji” dodaje się przecinek oraz wyrazy „kontrolni skarbowej”;

21) w art. 43 w ust. 2 po wyrazie „składają” dodaje się wyraz „ponadto”;

22) w art. 54 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy:

1) ustaw wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 3—7 mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych do dnia 31 grudnia 1991 r.,

2) ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 2 mają zastosowanie przy opodatkowaniu wynagrodzeń obciążających koszty działalności jednostek gospodarczych do dnia 31 grudnia 1991 r.”;

23) w art. 55:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakłady pracy podwyższą pracownikom wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r., przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tego wynagrodzenia nie było ono niższe niż wynagrodzenie za ten miesiąc przed przeliczeniem, z zastrzeżeniem ust. 2—5. W wypadku gdy wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r. zostanie wypłacone przed dniem 1 stycznia tego roku, zakład pracy podwyższa wynagrodzenie należne za luty 1992 r.”;

b) w ust. 6 po wyrazach „po potrąceniu podatku dochodowego” dodaje się wyrazy „od tych emerytur i rent”;

c) skreśla się ust. 7.

Art. 36. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400) w art. 6 skreśla się ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 37. W latach 1992 i 1993 zwalnia się od podatku dochodowego od osób prawnych:

1) dochody ze sprzedaży udziałów w spółkach oraz akcji, obligacji i innych papierów wartościowych, z wyjątkiem gdy sprzedaż ta jest przedmiotem działalności gospodarczej,

2) przedsiębiorstwa podległe Ministrom Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych, jeżeli środki uzyskane z tego zwolnienia przekażą na rachunek organu sprawującego nadzór, z przeznaczeniem na cele rozwojowe, oraz przedsiębiorstwa działające przy zakładach karnych i aresztach śledczych podległe Ministrowi Sprawiedliwości, jeżeli środki z tego zwolnienia przekażą na rachunek organu sprawującego nadzór, z przeznaczeniem na cele rozwojowe tych przedsiębiorstw i jednostek organizacyjnych więziennictwa.

Art. 38. 1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku, całkowicie lub częściowo, inne rodzaje dochodów niż wymienione w art. 17 ust. 1 i określić warunki tych zwolnień.

2. Zwolnienia określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 mogą być stosowane nie dłużej niż do końca 1992 r.

Art. 39. 1. Tracą moc:

1) ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 49, poz. 216, Nr 80, poz. 350 i Nr 101, poz. 444),

2) art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443).

2. Przepisy ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 1 mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych przed dniem 1 stycznia 1992 r.

3. Okresowe zwolnienia od podatku dochodowego, do których podatnicy nabyli uprawnienia przed dniem 1 stycznia 1992 r., pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

4. Podatnicy, którzy:

1) w 1991 r. ponieśli wydatki, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 1,

2) korzystali do końca 1991 r. z odliczeń wydatków od dochodu na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 2,

zachowują prawo do odliczeń poniesionych w tym okresie wydatków do czasu ich wyczerpania, z uwzględnieniem przepisów art. 16 ust. 3 i 4 ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 40. 1. Uchyla się, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy ustaw szczególnych przyznające ulgi i zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych oraz znosi się przyznane na podstawie tych przepisów ulgi i zwolnienia.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy ulg i zwolnień od podatku dochodowego przysługujących na podstawie przepisów ustaw:

1) z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425 i Nr 107, poz. 459),

2) z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. Nr 29, poz. 155, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425),

3) z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości (Dz. U. Nr 6, poz. 36, Nr 11, poz. 74, Nr 29, poz. 175 i Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 83, poz. 373),

4) z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201, Nr 80, poz. 350 i Nr 110, poz. 472),

5) z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253, Nr 80, poz. 350 i Nr 111, poz. 480),

6) z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287 i Nr 95, poz. 425),

7) z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. Nr 114, poz. 493).

Art. 41. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolite teksty ustaw, o których mowa w art. 30, 32 i 35, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 30 i 33, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*